

Gör Det Själv testar verktyg och material för din räkning. Om du har något förslag till vad vi ska testa, så sänd oss ett mail på redaktionen@gds.se

Fasta nycklar ger dig ett fast grepp

Spärrnyckeln har flera fördelar jämfört med den justerbara skiftnyckeln. Den är specialgjord för en storlek, passar därför perfekt och ger sig inte. Den kan komma åt där det är trångt, och tack vare spärren kan du dra åt en mutter med endast små handledsrörelser. Vi pressar sex spärrnycklar till det yttersta och förvånas av deras styrka.

De 12 kammarna i stjärnan i ringen ger ett bra grepp. En liten fjäderbelastad kugge kan låsas i en av de 72 fasta kuggarna. Det innebär att nyckeln dras 5° för varje kugge.

Knappen för varvriktning ska vara lätt att hantera och dessutom skyddad mot stötar och oavsiktlig ändring.

Det är en fördel om greppen är vinklade 15 grader i förhållande till varandra. Då kan du få in fingrarna under skaftet.

U-nyckeln ska passa precis runt muttern eller skruvskallen. Är öppningen för stor slits muttern rund.

Köp nycklarna i sats

● Du tycker kanske att angivna priser är höga. Priset beror på om du köper dina ringnycklar, u-nycklar och spärrnycklar en och en eller om du köper dem i sats. Det är betydligt billigare att köpa en sats med 10 nycklar än att köpa de 10 nycklarna var för sig. Lägg också märke till att du kan spara ännu mera på att köpa större sats. Vi har kollat priserna den 17 februari 2010, och de avser normalpris – ej reaktion, erbjudanden eller annonsvaror.

Vi trodde att vi kunde, men det kunde vi inte. Vi drog och slet, kämpade och stönade, satte ett långt järnrör i den fria änden på varje nyckel och bad stans starkaste karl att dra. Det hjälpte inte. Vi kunde helt enkelt inte besegra nycklarna.

Spärren i varje nyckel var orörlig och klarade det hårda testet utan att skadas, oavsett om nyckeln hade kostat 100 kr eller 350 kr.

Det lönar sig därför inte att bedöma styrkan, om du vill hitta skillnader mellan olika spärrnycklar. Allihop är urstarka och tål enormt mycket.

Det som däremot skiljer nycklarna åt, och vi måste erkänna att det är pyttesmå skillnader, är utformningen, inte minst hur elegant, smidigt eller förnuftigt knappen för varvriktning har utformats.

På några nycklar har ringänden med spärren vinklats 15 grader mot skaftet. Det innebär att man får in fingrarna mellan skaftet och underlaget. Synnerligen praktiskt!

Om nyckeln är vinklad är det viktigt att man kan ändra varvriktningen på spärren. För vänder man nyckeln och ska dra åt andra hållet, stöter skaftet emot underlaget. Det är alltid en fördel att slippa lyfta nyckeln, om man väl fått grepp om en mutter som sitter svårt till. Därför kan man säga att en vinklad spärrnyckel är att föredra framför en rak.

Kolla spärrknappen

Spärrknappen på de vinklade nycklarna blir utslagsgivande eftersom den kan konstrueras på ett mer eller mindre smart sätt. Den ska kunna ställas om med handsklädd hand, och det är praktiskt om den inte kan ändras av misstag.

Använder du en rak nyckel, lyfter och vänder du nyckeln för att ändra varvriktning på spärren.

Vi har valt att testa 17 mm nycklar eftersom de passar till skruvar med 10 mm stamdiameter, som är en av de vanligaste dimensionerna.

SÅ HÄR TESTADE VI

Styrka väger vi in med 60%

Nyckeln ska ha ett bra grepp och kunna dras riktigt hårt. Vi spände fast en 10 mm stålskruv med 6-kantshuvud i skruvstället och försökte dra för hårt. Först med u-nyckeln och sedan med spärrnyckeln. Vi förlängde därefter skaftet med ett 50 cm järnrör och drog så hårt som möjligt för att testa spärrmekanismen.

Passform väger vi in med 20%

Det är viktigt att u-nyckeln passar perfekt runt muttern. Är det för mycket luft, och du sedan tar i ordentligt för att lossa muttern, kommer nyckeln att dra kanterna på muttern runda – och då kan nyckeln aldrig lossa muttern.

Ergonomi väger vi in med 10%

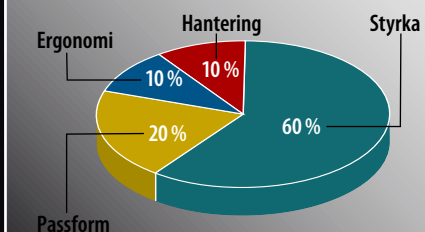
En vinklad nyckel ska inte vändas, och man får plats för fingrarna mellan skaftet och underlaget. Vinklade nycklar har därför bättre ergonomi. Vassa kanter drar ner betyget för de känns obehagliga när man drar.

Hantering väger vi in med 10%

Det ska vara lätt att ändra varvriktning, men det får inte ske utan avsikt. Det finns en spärrknapp på alla nycklar med vinklat skaft. Då är det 15° skillnad mellan u-öppning och ring.

Penningpåsar visar hur mycket du får för pengarna. Ju flera påsar, desto bättre kvalitet i förhållande till priset. **Priserna** är endast vägledande. Du kan troligen hitta spärrnycklar till lägre pris på nätet eller på byggmarknaden.

SÅ HÄR TOLKAS RESULTATET

- 9–10: **TOPPKVALITET**. Inga anmärkningar.
- 7–8: **MYCKET BRA**. Mycket för pengarna.
- 4–6: **MEDEL**. Genomsnittsprodukt.
- 2–3: **DÅLIG**. Under medel, bör undvikas.
- 0–1: **USEL**. Låt bli – köp inte!

TENG-TOOLS 6005 17R

340 kr

Urstark folkhjärte

Teng var en stark japansk folkhjärte på 1200-talet. Den svenska nyckeln som görs i Taiwan lever upp till namnet, men spärrknappen sitter utsatt.

Styrka: Spärrnyckeln kan vara stolt över namnet. Den klarade (precis som de andra nycklarna) att förlängas med ett 50 mm järnrör och pressas så mycket som stans starkaste karl hade muskler till – utan att skadas.

Passform: Både ring och u-öppning har hårfin passning runt muttern. Det är ingen risk att man sliter kanterna runda på en mutter med denna nyckel.

Ergonomi: Alla kanter är behagligt avrundade. Bahco och TengTools har samma spärrknapp med nästan osynliga pilar som ska tala om varvriktningen.

Hantering: Spärrknappen har bra form och är lätt att ändra, men den sitter utsatt för slag och man kan lätt ändra den av misstag.

9,6

TESTRESULTAT

Styrka:	10
Passform:	10
Ergonomi:	8,0
Hantering:	8,0

Pris/kvalitetsförh.

FAKTA

Material:	Kromvanadinstål
Ytbehandling:	Mattborstad, blank ände
Ring, vinkling:	15°
Vikt:	170 gram
www.tengtools.se	
tel. 0322-60 66 00	

Små, nästan osynliga pilar visar åt vilket håll nyckeln drar åt eller lossar muttern.

BAHCO 1RM-17

350 kr

Klumpig spärrknapp

En av de dyraste spärrnycklarna, trots att den saknar finesser. Smal och slank nyckel med fin finish, och den är stryktålig, men spärrknappen är klumpig.

Styrka: Bahco är världsberömt för skiftnyckeln, och namnet förpliktigar – även när det gäller blocknycklar. Verktygets styrka är av toppklass och det klarade galant vårt test.

Passform: U-öppningens två käftar och kammarna i spärringen passar perfekt på mutter och skruvhuvud. Alla nycklar provades på ett antal muttrar och skruvar.

Ergonomi: Spärrknappen är svår att hantera när man har handskar på sig. Åt vilket håll spärren verkar visas med mikroskopiskt små pilar. Slank nyckel med avrundade kanter.

Hantering: Spärrknappen ska tryckas uppåt mot vänster respektive mot höger när man ska ändra varvriktning. Placeringen är mycket utsatt och man kan lätt ändra riktning av misstag.

9,6

TESTRESULTAT

Styrka:	10
Passform:	10
Ergonomi:	8,0
Hantering:	8,0

Pris/kvalitetsförh.

FAKTA

Material:	Kromvanadinstål
Ytbehandling:	Krom, högglanspolerad
Ring, vinkling:	15°
Vikt:	168 gram
www.bahco.com	
tel. 0171-47 82 00	

Spärrknappen sitter mycket utsatt. Det är för lätt att ändra riktning av misstag.

KAMASA TOOLS K2569

254 kr

Bra skyddad spärrknapp

Spärrnyckeln har vinklats 15 grader. Då får man plats för fingrarna och ringen kan läggas plant med muttern. Bra spärrknapp som sitter skyddad.

Styrka: Detta är testets lättaste spärrnyckel. Den är "hela" tre gram lättare än den näst lättaste, men styrkan är ändå av högsta klass. Även denna spärrnyckel tålde våra ihärdiga försök med järnstången utan att skadas.

Passform: Kamasa kallar stjärnformen i spärringen för "optiform", vilket betyder optimal passform – och det lever den upp till. Både ringen och u-öppningen sluter tätt runt både muttrar och skruvskallar.

Ergonomi: Man ändrar riktning på spärrknappen med tummen. Med handskar på är det lite svårt. Något vassa kanter.

Hantering: Spärrknappen har fällt ner i kransen runt spärren och är därför skyddad mot slag och oavsiktliga ändringar.

9,5

TESTRESULTAT

Styrka:	10
Passform:	10
Ergonomi:	7,0
Hantering:	8,0

Pris/kvalitetsförh.

FAKTA

Material:	Kromvanadinstål
Ytbehandling:	Satinfinit på kromytan
Ring, vinkling:	15°
Vikt:	165 gram
www.kamasatools.se	
tel. 08-92 30 00	

Enkelt utformad spärrknapp. Det är lätt att byta varvriktning och knappen är skyddad.

BILTEMA 11-477

100 kr

Bra men enkelriktad

Det kostar säkert inte Biltema en enda krona i ersättning, när firman lovar 10 års garanti. Spärrnyckeln håller nog, men den är tyvärr inte vinklad.

Styrka: Priset är lågt, men styrkan är minst lika hög som hos övriga blocknycklar. Den klarade testet utan skador.

Passform: Passformen är perfekt både runt muttrar och sexkantsskruvar. Inte det minsta lilla mellanrum.

Ergonomi: Nyckeln är inte vinklad och den saknar spärrknapp. Det innebär att man måste lyfta nyckeln och vända den om man vill dra åt andra hållet. Formen är lite kantig.

Hantering: Vi tog bort en liten mässingsskruv i nyckeln för att se mekanismen i spärrfunktionen. En kilformad kugge kan blockera en av de 72 små kuggarna längs ringens utsida, och då dras nyckeln 5° i sänder. Efteråt kunde vi inte sätta ihop nyckeln.

9,3

TESTRESULTAT

Styrka:	10
Passform:	10
Ergonomi:	6,0
Hantering:	7,0

Pris/kvalitetsförh.

FAKTA

Material:	Kromvanadinstål
Ytbehandling:	Mattpolerad
Ring, vinkling:	Nej
Vikt:	188 gram
www.biltema.se	

Du får inte lossa den lilla skruven för då frigörs spärrmekanismen från nyckeln.

STANLEY 4-89 942**197 kr**

Lite för stor i käften

Spärnyckeln ligger i mellanprisklassen tillsammans med Tecos. Den är inte vinklad och den kräver därför mera plats när du drar. Passformen är inte bra.

Styrka: Spärnyckeln klarade testet utan problem eller synliga skador. Är som de andra av kromvanadinstål som känns elastiskt när man tar i för kung och fosterland!

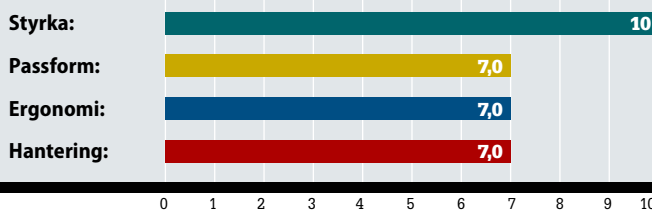
Passform: Ringen, som är en tolvkantig stjärna, passar perfekt över mutter och skruv, men u-öppningen är inget att skryta med. Den är rent ut sagt för stor i käften.

Ergonomi: Nyckeln är rak och saknar spärrknapp. Man har svårt att få plats för fingrarna mellan skaft och underlag. Kanterna är avrundade och behagliga när man drar hårt.

Hantering: Spärrfunktionen fungerar bra, men eftersom den saknar spärrknapp måste nyckeln lyftas och vändas om man vill dra åt andra hållet. Det känns en smula besvärligt.

8,8

TESTRESULTAT

Pris/kvalitetsförh.

FAKTA

Material: **Kromvanadinstål**
 Ytbehandling: **Blank kromfinish**
 Ring, vinkling: **Nej**
 Vikt: **187 gram**
www.stanleyworks.dk
 tel. 031-28 97 70

Stanleys spärnyckel är inte vinklad och har därför ingen spärrknapp.

TECOS T-GW17 (345265 17)**198 kr**

Prima spärrknapp

Det är faktiskt ingen större skillnad mellan de olika spärnycklarna. Men spärrknappen på Tecos nyckel ställs lätt in och den är omöjlig att ändra av misstag.

Styrka: Nyckeln har ett attraktivt pris, och den klarade testet med bravur. Den är så stark att vi bröt loss 6-kantshuvudet från en 10 mm skruv med u-öppningen. Med ringöppningen var det också skruvhuvudet som vreds av.

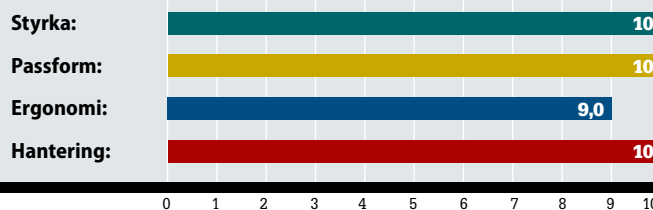
Passform: Passformen är perfekt. Det är precis så mycket luft mellan skruvens huvud och käftarna att man trycka nyckeln på plats. Det går lätt utan att man tar i och käftarna sitter sedan tätt mot både muttrar och 6-kantshuvud.

Ergonomi: Ger spärren med sig och går sönder, så lovar tillverkaren att nyckeln låser så att du inte skadar din hand. Vi kunde inte skada spärren. Känns lite kantig.

Hantering: Spärrknappen är stor men perfekt placerad och dessutom nerfäld i nyckeln.

9,9

TESTRESULTAT

Pris/kvalitetsförh.

FAKTA

Material: **Kromvanadinstål**
 Ytbehandling: **Satinfinish på kromytan**
 Ring, vinkling: **15°**
 Vikt: **179 gram**
www.wareco.se
 tel. 0522-919 70

Testets bästa spärrknapp ställs lätt in, även om man arbetar med handskar.